

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na ¼ szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Drezno, 8 Stycznia. — Dresdner Journal zaręcza urzędownie, że zamieszczona wiadomość z Drezna w austriackiej konstytucyjnej gazecie o nocie rządu saskiego do wielkich mocarstw jest zupełnie płonna. Nota ta miała się domagać ograniczenia tymczasowo uchwały bundestagowej z powodu kwestyi sukcesyjnej na Holsztyn i pozwolenia średnim państwom wysunięcia się naprzód.

Sztutgard, 8 Stycznia wieczorem. — Na posiedzeniu dzisiejszem izby deputowanych oświadczył minister Hügél, że rząd wirttembergski w sprawie szlezwickiej trzyma się stale na raz obranem stanowisku. Co do bieżących układów izba niemoże żądać objaśnień.

Wiedeń, 8 Stycznia. — Z Bukarestu donoszą pod d. 7 b. m., że książę Kuza potwierdził prawo względem sekularyzacji dóbr klasztornych.

Tryest, 8 Stycznia. — Poczta śródładową nadeszłe wiadomości z Hong Kong z d. 14 Listopada opiewają, że rząd japoński oświadczył konferencji posłów zebranej w Yeddo na dniu 26 Paźdz., że wyłącza cudzoziemców od portów w Kawanadze i ogranicza na portach Nagasaki i Hokodadi. Angielski poseł energicznie zaprotestował przeciw temu rozporządzeniu.

Warszawa, 8 Stycznia — Rozporządzenie rządu rosyjskiego rozpisuje na cztery gubernie Królestwa polskiego nową kontrybucją w ten sposób, że od uregulowanych chłopskich gruntów zapłacą właściciele podwójny, od większych własności duchownych i świeckich 3½ rocznego podatku podymnego i szarwarkowego, a w razie niezapłacenia tej kontrybucyi do dnia 25 Lutego opłacą właściciele tych gruntów 25 procent.

A teny, 2 Stycznia. — Major od inżynierji Petmezas został zamianowany ministrem wojny.

W Tripolicy i Lami garnizujące bataliony nie chcą uznać nowo zamianowanych dla nich szefów.

Minister skarbu pożyczzył od banku 50,000 drachmów na potrzeby nioodbite.

Altona, 8 Stycznia. — Altonaer Merkur donosi, że przykomenderowanym zastał do stabu generała Hake major austriacki. Dezerterzy z wojska duńskiego przybywają tu w oddziałach przecięciowych po 20. Nie jest prawdą, aby ich wojska związkowe odpędzały. W Rendsburgu obiegała popłoska, że król odwiedził Rendsburg.

Londyn, 9go Stycznia. — Następczyni tronu powiła syna. Zdrowi oboje.

— Times poczytuje kampanią w Szlezwiku jako rzecz pewną. Celem poparcia dyplomacji angielskiej i obrony interesów angielskich flota popłynie w górę kanału. Anglia sympatyzuje z Danią, ale sympatya i mięszanie się są różne rzeczy. Parlament pochwali politykę rządową zmierzającą do utrzymania pokoju.

Berlin, 9. Stycznia. — Najj. Pan raczył zamianować przewodniczącego w dyrekcyi kolei wschodniej tajnego radcę rejencyjnego Maybacha w Bydgoszczy, tajnym nadradcą rejencyjnym.

Berlin, 8. Stycznia. — Wczora odbyło się zwyczajne posiedzenie bundestagowe. Odczytano na niem znaną notę angielską z dn. 31. Grudnia z zaproponowaną konferencyą w sprawie szlezwicko-holsztyńskiej i przekazano ją komisjom, których to dotyczy. Potem przedłożono sprawozdania generała Hake i komisarzy cywilnych, które nie nowego niezawierają. Następnie wybrano komisją egzekucyjną (Saksonia i Wirtemberg występują; wielkie księstwo heskie wstępuje do tej nowej komisji).

Odczytano dalej protestacyą w księcia toskańskiego przeciw sprzedaniu dóbr rządowych przez Wiktora Emanuela. Wiele rządów oświadczyło się przeciw wajmarskiemu wnioskowi o przedłużenie przywileju na dzieła Gótego, Schillera itd. Wniosek można uważać za odrzucony. Nie wniesiono projektu względem zakazu centralnego komitetu i pogłoski pod tym względem zdają się być płonnemi.

— Kolońska gazeta pisze: obrady w komisji sprawiedliwości co do trzech polskich deputowanych więzionych w hausvogtei trwały przez cztery godziny, to jest od 5. do 9. godziny wieczorem. Minister sprawiedliwości oświadczył, że napisał do sądu i zapytał, czyli można izbie udzielić szczegółów faktycznych śledztwa. Sąd dał odmowną odpowiedź, ponieważ śledztwo obejmuje 200 osób, oskarżeni nie chcą się przyznać i trudno pozyskać zeznania świadków. Udzielenia izbie deputowanych trudno, aby się utrzymały w tajemnicy i utwierdziłyby oskarżonych w ich zachowaniu się. Zapytano ministra sprawiedliwości, czemu się odniósł do sądu, którego odpowiedź można było przewidzieć, a nie do prokuratora. Wiadomą jest rzeczą, że ministerstwo wzywa często prokuratorą do udzielenia sprawozdań względem ważnego toczącego się śledztwa. Pod tym względem ma nawet godny uwagi reskrypt do prokuratorji istnieć, czego nie zaparł minister sprawiedliwości. Tenże oświadczył na to, że śledztwo jest zamknięte i akt oskarżenia ułożony. To wzbudziło zadziwienie i zapytano ministra, jak sąd mógł oświadczyć w dniu 28. Grudnia, że śledztwo wskutek nowych szczegółów powiększyło się; na to odrzekł hr. zur Lippe, że część ogólna śledztwa zamknięta, ale nie szczegółowa przeciw pojedynczym oskarżonym. W komisji, w której dwóch było nieobecnych postanowiono 7 przeciw 5 głosom wnieść o wypuszczenie Sulerzyckiego, natomiast 8 przeciw 4 o zatrzymanie Niegolewskiego i Szumana. A gdy chodziło o dep. Łubińskiego wstrzymało się 2 członków od głosowania, a 5 było za wypuszczeniem, 5 za przytrzymaniem w więzieniu. Sprawa ta wkrótce przedłożoną zostanie izbie deputowanych.

Flensburg, 6. Stycznia. — Mrozy z wiatrem wschodnim przejmującym nie ustają i wstrzymują dowozy dla wojska z północy. 15 pułk spodziewany jeszcze tu nie przybył. Duńczykowie urządzają pocztę polową, bo 6000 listów dziennie zwykła poczta nie jest w stanie dowieść do armii szlezwickiej. Wczora przybił parowiec wojenny śród lodu z okrętem żaglowym do mostu.

Królestwo Polskie.

Inwalida ruski doprowadza cynizm swój do tego stopnia, że śmie utrzymywać, iż powstanie polskie teraz zupełnie ustanie, gdyż dla ulepszenia stosunków polskich ideał doskonałości przez wojenne generał-policmajstrostwo zaprowadzonym zostanie w administracyi i dozorcze, lubo tej instytucyi niemożna nazwać narodową, jak sądzi ów dziennik urzędowy petersburgski. Z tą łaską, nakazał car ukazem ściągnąć w Królestwie wszystkich urlopników i wcielić do armii moskiewskiej. Prócz tych łask, będą obłożone sekwestracją wszystkie majątki obywateli polskich, którzy mieli by najmniejszą styczność z powstaniem, dalej opłacać będą arcybiskup, biskupi, sufragani, 18, prałaci 6 procent od swych dochodów. Nie koniec na tych dobrodziejstwach, mają być podwojone podatki podymne i szarwarkowe z chłopskich i szlacheckich majątków gruntowych, a kto nie zapłaci do 25. tego podatku, z tego ściągną 25 procent kary. Są to fakta oparte na urzędowych najświeższych rozporządzeniach Berga. Murawiew oburza się na swego kolegę warszawskiego, że go chce przewyższyć, a jak wiedeńska Jeneral Correspondenz pisze, sam Murawiew terazniejszy namiestnik Litwy, zupełnie oslepy, wydaje się rozpaczą zdjęty, iż dzieła jego z 22. i 24. Grudnia wydane do gubernatorów spełzną na niczem.

— Warszawski kupiec Franciszek Rozmanith skazany został na 7 lat, jego brat młodszy na lat 20, a siostra ich na lat 5 na Syberyą. Deportacya ich nastąpiła w tych dniach.

— Gazeta Narodowa pisze, że reorganizacya armii polskiej, w skutek rozporządzenia rządu narodowego dopełnioną została bez oporu. Tylko w Lubelskiem i na Podlasiu nie obyło się bez starć. Jeneral Kruk rozwiązał oddziały pułkowników Krysińskiego i Ówieka i chciał wcielić do innych. Krysiński zajmował się posiłkami dla swego oddziału i niemógł wstrzymać rozwiązania. On i oficerowie oparli się rozporządzeniu Kruka, za co przez niego oddani zostali pod sąd wojenny

który Krysińskiego zdegradował na prostego, a oficerów na śmierć. Żołnierzy Krysińskiego powcielano do innych oddziałów. Rząd narodowy tymczasem nie potwierdził wyroku sądu wojennego i pozwolił Krysińskiemu utworzyć nowy pułk, który ma działać w innym województwie.

— Znaczne siły moskiewskie wyruszyły przeciw generałowi Bosakowi, który w silnym stanowisku oczekuje nieprzyjaciela.

— Wedle Gazety Narodowej wkroczył w Grudniu świeży oddział ochotników z 90 piechoty i 34 jeźdźców złożony w Lubelskie pod wodzą pułkownika Dąbrowskiego. Z oddziałem tym przeszli granicę dowódcy powstańców Ćwiek i Krysiński. Poniński miał dotrzeć już niedaleko Litwy.

— Żałoba kościelna została zniesiona w diecezji krakowsko-kieleckiej z nakazu ks. biskupa Majerczaka. Ks. Rzewuski bynajmniej nie uległ odróżkom moskiewskim, a Berg ma podobno zamiar zastąpić go ks. Siekluckim.

— Gazeta Narodowa zamieszcza dekret rządu narodowego o zmianie podziału komend wojska narodowego, który z niej powtarzamy jak następuje:

Dekret rządu narodowego z d. 15 Grudnia o reorganizacji wojsk narodowych.

Rząd narodowy uznając dotychczasowych podział wojsk narodowych na województwa oddziały; w obecnym stanie nietylko za niewłaściwy, ale nawet za szkodliwy i tamujący dalszy rozwój armii narodowej, postanowił:

1. Znieść podział wojska narodowego na województwa i oddziały.
2. Podzielić piechotę na bataliony, a kawalerię na szwadrony.
3. Bataliony i szwadrony połączyć w pułki, a pułki w dywizje.
4. Następnie całą armię narodową podzielić na 4 korpusy, a mianowicie: z wojsk zorganizowanych i organizujących się pod dowództwem generała Kruka utworzyć 1 korpus armii, wojska dowodzone przez gen. Bosaka mają złożyć 2 korpus, wojska zostające pod rozkazami pułk. Skąły 3 korpus. Z wojsk zaś województwa mazowieckiego i plockiego utworzy się 4 korpus, który tymczasowo z powodów strategicznych ogólnego dowództwa mieć nie będzie, lecz zostanie podzielonym na dwie niezależne od siebie komendy, mazowiecką i plocką, których dowódcy otrzymają nazwę stosownie do wielkości tych komend.

5. Znieść nazwy naczelników oddziałów, a natomiast używać odpowiednich tytułów, stosownie do części wojska narodowego, jaką oficer dowodzi.

6. Dowodzący korpusem ma mieć nazwę naczelnika korpusu, dowodzący dywizją naczelnika dywizji, dowodzący pułkiem naczelnika pułku, dowodzący batalionem dowódcy batalionu, dowodzący kompanią lub szwadronem dowódcy kompanii lub szwadronu.

7. Ustanowić i przeprowadzić w armii narodowej najściślejszą hierarchię wojskową, przestrzegając bacznie, aby liczba oficerów każdego stopnia była zastosowaną do rzeczywistej tylko potrzeby.

8. Wydziałowi wojny poleca się rozwinięcie i jak najprędzej przeprowadzenie w wykonanie niniejszego dekretu.

Do tego dekretu dołączony jest następujący okólnik wydziału wojny, datowany z Warszawy d. 21 Grudnia 1863, a wystosowany do generałów Kruka, Bosaka, pułkowników Skąły, Topora i Raczkowskiego.

Stosownie do załączonego przytem dekretu rządu narodowego z d. 15 Grudnia r. z. i w dalszem rozwinięciu tego dekretu macie jenerale (pułkowniku) niezwłocznie rozpocząć i jak najprędzej przeprowadzić reorganizację powierzonych wam wojsk jak następuje:

1. Podzielić wojska te: piechotę na bataliony o sile 500 ludzi a kawalerię na szwadrony o sile 125 ludzi każdy. W oznaczoną tu ilość ludzi wchodzi już i podoficerowie, których w batalionie piechoty ma być 52, licząc w to feldwebłów i furyerów, w szwadronie kawalerii 12, licząc w to wachmistrza i furyera. Ponieważ zaś batalion piechoty ma się dzielić na 4 kompanie, na każdą więc kompanię po 125 ludzi, w liczbie których 13 podoficerów.

2. Ilość ludzi ma być ta sama w kompaniach uzbrojonych w kosa lub inszą broń niepalną, jak i w korpusach strzelców, stosunek zaś kompanii kosynierskich do strzeleckich będzie dowolny odpowiednio do okoliczności i możliwości zaopatrzenia armii w broń palną.

3. Tak na kompanię piechoty jak i na szwadron kawalerii przeznacza się po 5 oficerów, rachując w to i dowódcę kompanii lub szwadronu; liczba wszakże zmniejszona być powinna, jeżeli się nie znajdzie odpowiedniej ilości wojskowych, zdolnych zająć oficerskie miejsca zwiększoną zaś być nie może.

4. Cztery bataliony piechoty, jakoteż cztery szwadrony kawalerii złożą pułk; cztery pułki stanowić będą dywizję tak w piechocie jak i w kawalerii. Ilość dywizji w korpusie może być dowolna, ale jedna dywizja stanowić korpusu i zwać się korpusem nie może wprzód, nim się utworzy choć jeden pułk bądź kawalerii, bądź piechoty stanowiący związek drugiej dywizji.

5. Dywizje składające korpus otrzymują numera porządkowe, kawaleria oddzielnie od piechoty, również oznaczyć należy i pułki porządkowymi numerami od pierwszego aż do ostatniego w całym korpusie. Bataliony i kompanie otrzymać powinny numera porządkowe w każdym pułku oddzielnie.

6. Ponieważ zaś 4ty korpus armii stosownie do dekretu rządu narodowego ma się składać z 2ch oddzielnych komend, mazowieckiej i plockiej, stanowi się więc, iż tak piechota jako i kawaleria w komendzie mazowieckiej utworzyć mają pierwsze dwie dywizje, w komendzie zaś plockiej drugie dwie dywizje tego korpusu.

7. Korpusami i dywizjami dowodzić mają jenerałowie, pułkami pułkownicy, batalionami majorowie lub podpułkownicy, kompaniami i szwadronami kapitanowie.

8. Może być naznaczonym na dowódcę oddzielnej części wojska

o oficer w stopniu wyższym lub niższym, aniżeli powierzona mu część wymaga, z tem tylko zastrzeżeniem, że w obu tych razach będzie się liczył i mianował dowodzącym a nie dowódcą lub naczelnikiem części.

9. Do każdej części pieszej, działającej osobno, dołączona będzie stosowna ilość kawalerii. Przy połączeniu kilku batalionów, kompanij lub szwadronów dla wspólnego działania, dowództwo ogólne obejmuje najstarszy z dowódców oddzielnych części, albo szczególnie (ad hoc) mianowany oficer przez starszego dowódcę.

10. Dotychczasowy regulamin piechoty i jazdy, o ile niniejszem rozporządzeniem zmieniony nie został, pozostaje w swej sile.

11. Po obliczeniu zostającej pod dowództwem Waszem siły zbrojnej, macie natychmiast przystąpić do jej podziału, odpowiednio do niniejszego rozporządzenia i jednocześnie, nie czekając ostatecznego przeprowadzenia w wykonanie tego podziału, zaraportować do wydziału wojny o liczbie odpowiednich pieczęci, jakie przygotować wypadnie dla kompanij, szwadronów, batalionów itd. Do raportu tego macie także dołączyć przedstawienie oficerów na dowódców oddzielnych części, jakoto kompanij, szwadronów, batalionów itd. Przy wyborze tych oficerów nie należy wcale zwracać uwagi na miejsce, jakie dotąd oficer zajmował, lecz jedynie na jego prawosć, mężstwo i uzdolnienie, mając na względzie samo tylko dobro kraju, i pamiętając na to, że za wybór ten przed krajem i własnym sumieniem odpowiedzialni jesteście.

12. Po zreorganizowaniu armii narodowej, każda jej część dla kompletowania się ludźmi i zaopatrywania się w potrzeby wojskowe, udaje się do władz administracyjnych tej miejscowości, gdzie wskutek okoliczności wojny zostaje; chociażby miejscowość ta nie była województwem, w którym się część pierwotnie zorganizowała. Władze administracyjne, wszelkie takie zapotrzebowania obowiązane są z całą gorliwością zaspokajać, widząc w każdej części armii wojsko polskie, a nie siłę zbrojną pewnego województwa lub powiatu. Wydział wojny zniósł się w tym przedmiocie z wydziałem spraw wewnętrznych dla wydania odpowiedniego w tym celu rozporządzenia dla władz administracyjnych całego kraju.

13. Nie przysyłanie pieczęci nie powinno wstrzymywać reorganizacji armii, a przedstawieni na dowódców części oficerowie natychmiast powinni obejmować powierzone im komendy, nie czekając, aż przyjdzie ich zatwierdzenie. Używać zaś mają pieczęci dotychczasowych z podpisem, co ta pieczęć znaczyć powinna; tak np. dowódca batalionu lub kompanii, używający pieczęci oddziałowej, podpisze pod nią »do otrzymania właściwej, pieczęć ta oznacza taki to batalion, takiego to pułku, takiego to korpusu.« Pamiętać należy, iż numer korpusu zawsze musi być wyrażonym.

14. Wszelkie posiłki w ludziach, przybywające z kądkolwiek na plac boju, powinny być niezwłocznie wcielone do tych wojsk, do których były przeznaczone, z najściślejszym zastosowaniem do nich niniejszych rozporządzeń. W razie zaś, gdyby okoliczności nie dozwalały im dość do miejsca swego przeznaczenia, mają być wcielone do tego korpusu lub dywizji, jakie najbliższej się znajdują, i do jakich najłatwiej i z najmniejszym narażeniem się dotrzeć mogą. W stanie zaś niezależnych oddziałów pod żadnym pretekstem zostawać nie powinny.

15. Ze zniesieniem oddzielnych oddziałów ustać powinny wszelkie tak zwane rozpuszczenia wojska. Dotąd dowódcy, uważając oddziały za swój utwór, tem samem uważali je niejako i za swą osobistą własność, robili też z niemi, co się im podobało. Obecnie zaś części wojsk armii naszej, jak każdej armii, wcale nie będą i być nie powinny przywiązane do osób lub do nazwisk. Wprawdzie przywiązanie to być może innego zupełnie rodzaju, bo pochodzić będzie nie ze sposobu samego organizowania wojsk, ale z sympatyj i szczególnego zaufania, obudzonych i utrzymywanych w podkomendnych osobistymi przymiotami i zdolnością dowódcy. Takie przywiązanie nie zaszkodzi, do żadnych nieszlachetnych czynów nie doprowadza, i bogdajbyśmy co najwięcej przykładów takiego przywiązania mieli.

16. Jeżeli zaś kto z dowódców części, biorąc przykłady z przeszłości, odważył się dać pozwolenie swej komendzie opuszczania szeregów, rozejścia się, ma być stawiony za taki czyn haniebny przed sądem wojennym i śmiercią karany. Żadna wymówka, żadne usprawiedliwienie nie mogą tu być na uwagę przyjęte, sam fakt jedynie powinien być poświadczonym, i jeżeli rzeczywicie miał miejsce, wyrok sądu nie może być inny, jak tylko kara śmierci. W nieszczęsnym razie zupełnego rozbicia jakiej części wojsk przez przeważne siły nieprzyjaciela, rozbitki jak najprędzej zebrać się, ale przyłączyć się do najbliższego oddziału wojsk narodowych powinny, ale nigdy nie wolno im jest rozchodzić się.

17. Nie należy rozumieć, aby nakazana reorganizacja siły zbrojnej zmuszała głównych dowódców do koncentrowania powierzonych im wojsk; bynajmniej, daje im ona tylko, jak każdej regularnej sile, zupełną możność działania masami, jak również i najmniejszymi częściami stosownie do miejscowości i okoliczności wojny.

18. Wolą jest rządu narodowego, abyście jenerale (pułkowniku) zwrócili szczególniejszą baczność i gorliwość waszą ku doprowadzeniu ścisłego i serdecznego porozumienia się i zbratania wojska naszego z ludem. Rząd narodowy patrzy na wojsko nietylko jako na obrońców kraju, ale zarazem jako na pierwszych i najwierniejszych stróżów i wykonawców praw i postanowień przez rząd narodowy wygłaszanych, a przede wszystkim praw, nadanych ludowi polskiemu manifestem z 22. Styczn. rb. Ktoby się odważył w czemkolwiek te prawa gwałcić, ma być uważanym za wroga ojczyzny, a to za wroga gorszego od Moskala Przedstawiajcie więc wciąż ludowi nadane mu przez rząd narodowy dobrodziejstwa i tłumaczcie mu wysokie znaczenie powołania go do wszystkich praw obywatelstwa na równi z innymi stanami. Objaśniajcie mu przytem, że każdy obywatel, jeżeli z nadanych mu praw chce korzystać, winien je strzedz i bronić, że zatem wtedy dopiero włóścianiu prawdziwie

pozna i oceni dobrodziejstwo rządu narodowego, i da w ten sposób możność rządowi narodowemu do przeprowadzenia i zastosowania w całej rozciągłości i należytem znaczeniu wszystkiego, co ludowi wiejskiemu przez ten rząd nadanem zostało.

Pamiętajcie generała (pułkownika), że powstanie bez ludu jest tylko wojskową demonstracją w większych lub mniejszych rozmiarach: z ludem dopiero zgnieść Moskwę możemy, nie troszcząc się o żadne interwencje, bez których oby Bóg miłosierny pozwolił nam się obejść.

Zima przed nami, rząd narodowy pojmując całą trudność zimowej kampanii, zna i czuje wszystkie cierpienia i nędzę waszą, ale za to w zimie kosa, dzida, kij nawet mogą być tak dobre, a czasem lepsze niż broń palna. Trudno zaspokoić wszystkie potrzeby armii, jakkolwiek one są gwałtowne. Trudno, żeby armia otworzyła i zabezpieczyła konieczne do tego drogi w kraju. Trzeba też, żeby się nauczyła zdobywać choć część tego, co jej potrzeba, na nieprzyjaciela. W wyludnionej a spustoszonej Litwie ks. Mackiewicz na czele 200 ludzi i chłopiek Łukaszuń z garstką 100 włościan dotąd zaopatruje się we wszystko prawie kosztem Moskali. Ostatni przed niedawnym czasem zdobył sobie na nieprzyjaciela 200 kozuchów i już jest bezpieczny na zimę.

Wszystko co się tu na końcu powiedziało, niema znaczenia, jakoby rząd narodowy miał pozostawić armię własnemu jej staraniu i pieczy o sobie owszem rząd liczy sobie za główny obowiązek, każdy grosz zebrany przedewszystkiem na wojsko poświęcić, ale należy zwrócić uwagę wojska, żeby toż ze swej strony robiło co tylko można, aby trudne zadanie rządu narodowego uczynić łatwiejszem i znośniejszem.

Tem bardziej obowiązani jesteście te pojęcia i obowiązki tłómaczyć i wpajać w podwładnych waszych, że zdarzały się na nieszczęście w wojsku często przykłady zupełnie innej natury. Nietylko nic nie zdobywano na wrogu, ale marnowano z ostateczną niesumiennością i to, co z największym kosztem i wysiłkiem i narażeniem się było dostarczone żołnierzom naszym. Bolesne to przypomnienie hańbiących wojska nasze czynów, które niech się już nigdy nie wznawiają — od których niech nas Bóg strzeże.

Nakoniec jeszcze raz zwracamy uwagę waszą na to, iż głównem źródłem demoralizacji wojska było rozpuszczanie oddziałów, a przyczyną zakorzenienia się tego zwyczaju było nieujęcie we właściwym czasie w karby należytej organizacji dyscypliny wojskowej błakających się samopas po kraju oddziałów.

O dojściu do rąk waszych tego rozporządzenia natychmiast po jego odebraniu macie donieść wydziałowi wojny.

Warszawa, 5. Stycznia. — Gdy piśmiennictwo tajne z coraz większą energią się tutaj rozwija, gdy codziennie niemal rozbiegają się po mieście, już to odezwy rządu narodowego do narodu, wojsk narodowych, duchowieństwa i ludu, już to »rozporządzenia i wiadomości policyjnej narodowej,« już to rozkazy dzienne wydziału wojny, naczelnika miasta, a świeżo co nawet humorystyczne pisemko pt. Kosa się ukazało, chłoscząc wybryki moskiewskiego gospodarstwa, — gdy zatem mimo wszelkich gwałtów, ucisku i kilkutyśięcy policyantów Trepowa i Lewszyna duch Warszawian nie upadł, ale bezustannie daje znaki silnego życia, Berg nakazał policyi swej pod najsurowszemi odgrózkami odkryć źródło, z których rozchodzą się tajemne pisma po Warszawie. Wnet tysiące agentów rzuciło się na miasto, zapelniło ulice, powcisnęło się do wszystkich kamienic, przetrząsało wszystkie kryjówki. Jakoż odkryto czego szukano — dwie tajne prasy drukarskie, nieco czcionek, stare rękopisma i leżące w zapasie odezwy, oddawna już znane w Królestwie. Radość była wielka między czynownikami, lecz krótka, bo znów pojawiła się z nienacka świeża odezwa naczelnika miasta. Więc ponowiono zabiegi a dzisiaj chępią się, że wynaleźli drukarnią ukrytą w domu nauczyciela Leszczyńskiego przy ulicy Mostowej. Jakkolwiek Leszczyński w innej mieszkał kamienicy i rzadko dom swój na ulicy Mostowej odwiedzał, policya nie znalazła żadnego pracownika w drukarni pobięga do zakładu naukowego p. Leszczyńskiego i niewiedzącego za co i po co porwał go do cytadeli.

Moskwa żąda obecnie od trybunału handlowego, by ogłosił bankructwo kupca Kwiatkowskiego, którego przepyszny skład na ulicy Miodowej wraz z składami Schlenkera i kilku innych znanych tutejszych kupców zamknięto, jak to w swoim czasie donosiliśmy. W razie oporu ze strony rzeczonoego trybunału, zapowiedziano, iż skład p. Kwiatkowskiego zupełnie skonfiskują. Wiadomo, że firmy zagraniczne, interesowane w upadku najznaczniejszych składów warszawskich, zaniósł do rządów swych prośbę, o wstawienie się u rządu moskiewskiego, aby cofnięto rozporządzenia Berga przeciw kupcom warszawskim wydane. Chw.

Warszawa, 7. Stycznia. — Ukazy Berga. Namiestnik Królestwa oznajmił radzie administracyjnej co następuje:

»Dla spiesznego i stanowczego przytłumienia istniejącego jeszcze w Królestwie zbrojnego powstania i jego organizacyi, — oraz dla wymierzenia zasłużonej kary na osoby, które w zaburzeniach czynny udział przyjęły i wreszcie dla odjęcia im środków do dalszego onych popierania; uznałem potrzebę rozciągnąć do ruchomego i nieruchomego majątku tych osób sekwestr, podług następujących prawideł:

1. Udział mieszkańców Królestwa w zaburzeniach przyjęty przez należenie do organizacyi powstańczej lub przez walczenie w bandach zbrojnych, pociąga za sobą oprócz odpowiedzialności osobistej, odpowiedzialność z majątku ruchomego i nieruchomego.

2. Dla zabezpieczenia odpowiedzialności z majątku, ustanawia się z decyzji namiestnika sekwestr majątku nieruchomego, ruchomego i kapitałów, tudzież dochodów czasowych lub dożywotnich.

3. Zasekwestrowany majątek, pochodzić ma pod zarząd komisyi rządowej przychodów i skarbu, która obowiązana jest wskazać porządek

spisu inwentarza i tradycyi majątku pod zarząd skarbowy, przy której to czynności atentowanie właściciela lub członka jego rodziny albo osoby umocowanej, ma być dozwolone.

4. Majątki nie podzielone, to jest zostające we wspólnej własności osób mających udział w zaburzeniach, z innymi do tychże zaburzeń nie należącymi, których schedy nie ulegają sekwestrowi, mogą być pozostawione w posiadaniu i zarządzie tych ostatnich, przyczem jednak część dochodu przypadająca dla osób mających udział w zaburzeniach i podlegająca sekwestrowi, ma być ściśle oznaczoną, a współwłaściciele, w których zarządzie zasekwestrowana część majątku pozostaje, mają się zobowiązać urzędownie do wnoszenia do skarbu oznaczonego zasekwestrowanej schedy dochodu.

Majątki zostające w dzierżawnym posiadaniu osób nie mających udziału w zaburzeniach, za kontraktami niewątpliwymi, zawartymi przed datą niniejszych przepisów, mogą być pozostawione w posiadaniu tychże dzierżawców, ci ostatni jednak zobowiążą się urzędownie raty dzierżawne w ilości i w terminach kontraktami oznaczonych — wnosić do kas skarbowych.

6. Komisya rządowa przychodów i skarbu obowiązana jest wydać szczegółową instrukcyę we wszystkim co dotyczy administracyi zasekwestrowanemi majątkami.

7. Wszystkie potrzebne wydatki regulowane być mają do dochodów z majątków zasekwestrowanych.

8. Z tych dochodów zaspakajne być powinny przedewszystkiem wszelkie podatki i opłaty gruntowe, oraz procenta lub raty od wszelkich długów Towarzystwa kredytowego, instytucyj lub prywatnych, polegających na aktach niewątpliwych, zawartych przed datą niniejszych przepisów, a przewyżka dochodów wnoszoną być ma do kas skarbowych.

9. Właścicielowi i jego rodzinie wzbronionem jest zamieszkiwanie w zasekwestrowanym majątku, lecz w razie gdyby członkowie tejże rodziny, niemający udziału w zaburzeniach, nie mieli żadnych innych środków utrzymania, mogą im być płacone na utrzymanie pewne części czystego dochodu, pozostałego po zaspokojeniu wszelkich koniecznych dozwolonych niniejszymi przepisami opłat i wydatków na zarząd majątku — w wysokości przez władzę skarbową oznaczyć się mającej.

10. Rozciągnięty do majątku sekwestr, trwać ma do dalszych rozporządzeń, jakie po ustaleniu w kraju porządku wydane zostaną, lecz w razie gdyby i przedtem okazało się, że poczynione właścicielowi zasekwestrowanego majątku zarzuty nie są uzasadnione — sekwestr powinien być niezwłocznie odwołany, a majątek właścicielowi powrócony ze wszystkimi dochodami pozostałymi po skutecznieniu wydatków niniejszymi przepisami dozwolonych.

O wydanie stósownych rozporządzeń wzywam radę administracyjną. « Rada oznajmiona sobie przez namiestnika Królestwa rozporządzenie w przedmiocie powyższym, postanowiła na posiedzeniu dnia 17. (29.) Grudnia 1863 r. zakomunikować komisji rządowej przychodów i skarbu, dla stósownego wykonania, a zarazem podać rozporządzenie to do powszechnej wiadomości przez ogłoszenie w pismach publicznych. K. W.

Francya.

Paryż, 5. Stycznia. — Napoleon III., jak pisze kolońska gazeta, bardzo jest niezadowolony z swoich doradców, ponieważ go nieraz kompromitują z bojaźni. Doradcy zaś tłómaczą się, że im sam cesarz pomógł szyki i niewiedzą, czego się właściwie trzymać. Być może, że z tego powodu przyjdzie do zmiany ministerstwa. Szczególniej cesarz znudził się Fouldem, który kokietuje ze stronnictwami nawet nieprzychylnymi dynastyi. Cesarz zresztą uzalać się nie powinien na ludzi, jak Morny, Larochjaqueline, Girardina, których porobił tem, czem są, a znał ich z gruntu. Że Napoleon baki strzela, to nieulega żadnemu powątpiewaniu, a strzela je nie na czystym polu, ale na błotach. Opozycja z tego powodu skwapliwie chwytą za błędy i wyrzuca mu wyprawę daleką, bezpożyteczną, na które 300 mil. zmarnował, bez widoku powrotu. Żąda rychłego ściągnięcia armii z Meksyku, a dopilnowania tego, co się na okół dzieje. W rzeczy samej opozycja daje wiele do myślenia Napoleonowi, który niewiadomo, co już około wielkiej nocy wymyśli. Na zimę rozumiał, że wystarczy kongres, gdy ten spełził na niczem, pocieszał się konferencyami ściślejszemi, a tymczasem nadszedł nowy rok, bez kongresu i bez konferencyi. Pogłoskę roznoszą po Paryżu ze sfer rządowych, że lubo o kongresie nie piszą ministrowie, ale de facto nad nim pracują i tuszą niepłonnie, że jeszcze zbierze się w Marcu. Czyliżby to miało znów stanowić odgrzaną igraszkę, aby przeszła wiosna, przeszło lato, a w jesieni powtórzono, jak roku zeszłego, że rok następny, to jest 1865 wszystko załatwi. Już o tem przebąkuje Independance Belge w korespondencyach od pokojowców paryskich odbieranych i że ten termin nawet upowszechnił się w kołach rządowych turyńskich, jak się o tem mieli wyrazić do Koszuta w Turyńie minister skarbu i minister spraw zagranicznych. Otóż widzieliście bajki polityczne, siane na strawę dla polityków. Tymczasem po Paryżu rozniosła się pogłoska, że aresztowano tam kilku Włochów z bombami przy nich znalezionymi orzyńskimi. Na kogo bomby były przeznaczone, nie podają dzienniki, ani telegramy, tylko o gołym fakcie.

Austria.

Wiedeń, 4. Stycznia. — Kwestya obsadzenia meksykańskiego tronu znowu wydobywa się na wierzch, a Francya widocznie robi usiłowania, aby ją załatwić w jakikolwiek sposób. Czy to w chęci wycofania się z Meksyku, którego okupacja kosztuje wiele pieniędzy i ludzi, czy z innych jakich powodów, nie wiadomo; dość zapisać fakt, że do Miramare wysłany został znany p. Debrauz, oddawna już przeznaczony na posła cesarstwa meksykańskiego przy dworze francuskim, aby szczegółową zdał sprawę arcyksięciu Maksymilianowi z wiadomości o Meksyku przez marszałka Foreya przywiezionych, tudzież i o wypełnieniu warun-

ków, które arcyksiążę postawił był meksykańskiej deputacji. Główna treść tego sprawozdania ma być taka, że według przekonania marszałka Foreya oświadczają się przed Styczniem wszystkie ważniejsze rady municipalne i reprezentacje krajowe w Meksyku za nowym tronem, a tem samem wypełnią jeden z głównych warunków przez arcyksięcia postawionych. Pod względem materyjalnej pomocy przyrzeczono, że Francya przed końcem r. 1864 nie odwoła wojska z Meksyku i gotowa jest zostawić arcyksięciu swą legię zagraniczną. Zresztą sama zreorganizowana armia meksykańska stanowi już przez się pewną podstawę. W Paryżu mówią, że skutek misji p. Debrauca uważać można za całkiem pomyślny, tak, że spodziewać się można wyjazdu arcyksięcia Maksymiliana wraz z dostojną małżonką do Meksyku w pierwszej połowie Kwietnia.

Na stosunek Francji do wojennego usposobienia Włoch rzuca pewne światło raport legacji nadesłany tu przed dwoma tygodniami, o którym nadmieniałem już w liście moim wczorajszym. Raport ów podawał dość szczegółową rozmowę ks. Napoleona z jednym z poufnych księcia o sprawie włoskiej. Książę rzekł, że cesarz znajduje się w kłopotcie wskutek niudania się projektu kongresowego, ale że sobie pomoże przedwstępniemi konferencyami. Ale inaczej rzecz się ma z teściem jego królem Wiktorem Emanuelem, który rzeczywiście znajduje się w bardzo krytycznym położeniu. Stronictwo ruchu wzmagając się coraz bardziej przerosło go; rozwinęły się więc stosunki, które żadną miarą dalej trwać nie mogą. Król musi więc, aby się z tego położenia wydobyć, rozpocząć wojnę. Woli on raczej zostać margrabią Carignano, aniżeli w takich stosunkach być dalej królem. W każdym razie Włochy będą miały na wiosnę wojnę, a prawdopodobnie, że Austria zada im klęskę. Wtenczas dopiero następuje chwila wdania się Francji. Jeśliby Austriacy ścigali Włochów do Lombardji i zajęli ten kraj ze względów strategicznych, Francya musiałaby sobie przypominać, że w traktatach zawartych w Żurich i Villafranca Austria odstąpiła Lombardię Francji a nie Piemontowi. Wówczas byłyby możliwe różnego rodzaju kombinacje, i mogłoby się stać, rzekł dalej książę, że cesarz pomoc swą kazałby sobie wynagrodzić pewnem nowem urządzeniem południowych Włoch na rzecz księcia Napoleona. Taka jest najgłośniejsza treść owego raportu, charakteryzująca zapatrywanie się francuskie na sprawę włoską. Jest to widocznie fikcja austriacka.

Dania.

Kopenhaga, 5. Stycznia. — Poseł duński w Berlinie pan Quaade miannwany wedle Faedrelandet dyrektorem spraw zewnętrznych.

— Król Chrystyan wydał do wojsk duńskich odezwę treści następującej:

»Żołnierze! Pierwsze pozdrowienie nasze w nowym tym roku niech ku wam będzie zwrócone. Zastaje on was pod bronią ku obronie ojczyzny, i ztąd to znajduje się król wasz wśród was. Skutkiem śmierci waszego zgasłego monarchy żołnierza, Fryderyka VII., doznała obecnie wielorako zagrożona ojczyzna nasza bolesnej srraty, w jednym atoli względzie odziedziczyliśmy już zupełnie spadek królewskiego przodka naszego: jest nim miłość ojczyzny, w której nikomu nieustępujemy. Hasłem naszym w tej chwili jest honor ojczyzny ze wszystkich najdroższy ten klejnot ma być zachowanym, jeżeli okoliczności zezwolą, na drodze pokojowej, gdyby zaś potrzeba wymagała, przez was za pomocą walki.

Niepotrzebna ofiara jednego życia ludzkiego jest grzechem; żadne atoli życie nie jest zbyt kosztownem ku ocaleniu ojczyzny. Wojsko ma jeszcze z dawniejszej zaszczytnej wojny doświadczonych i znamienitych dowódców, których młodsze zastępy, odziedziczywszy dawną sławę wojenną i wytrwałą odwagę żołnierza duńskiego, z zaufaniem i zapalem słuchać będą. Nie przewaga liczebna, ale raczej odwaga i owo bezwarunkowe w wszelkich przypadkach posłuszeństwo rozkazom dowódców, dają zwycięstwo. Niezapominajcie nigdy, że i najmniejszy z was stoi

Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu (Bazar) poleca: Dwie swoje **Czytelnie polską i francuską**, zaopatrzone w najnowsze dzieła; tudzież bibliotekę polską **Turowskiego**. — Katalogi mogą być udzielone.

OBWIESZCZENIE.

W miesiącu Styczniu poniżej wymienieni piekarsze sprzedawca będą chleb żytni i bułki po następujących najcięższych wagach:

1) Chleb po 5 Sgr. funt. lut.

Ignacy Mruczkowski, Garbary Nr. 26., . 5 —
Piotr Dzwikowski, Nowa ulica Nr. 4., . 5 —
Antoni Bogdanowski, Nowom. rynek 1., . 5 —
Jan Leschner, Rybaki Nr. 17., . 5 —
Jędrzej Wyrembecki, Rybaki Nr. 21., . 5 —

2) Bułki po 1 Sgr. jut.

Amalia Maywald, Sw. Wojciech Nr. 3., . 18
Karól Brzozowski, ul. Żydowska Nr. 3., . 18

Zresztą odwołuje się do taks pieczywa na miejscach sprzedaży wywieszonych.

Poznań, dnia 6. Stycznia 1864.

Król. Prezes Policji
v. Baerensprung.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 8. Stycznia 1864.

Zyto (węcel po 25 szefli) słabo. Na Sty-

czeń 29 1/2 list. 29 1/3 pien., na Styczeń Luty 29 1/2 list. 29 1/3 pien., na Luty Marzec 29 2/3 list. 29 1/2 pien., na Marzec Kwiecień 30 1/3 list. 30 1/6 pien., na wiosnę 31 list. i pien., na Kwiecień Maj 31 1/2 list. 31 1/3 pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) lepiej. Na Styczeń 13 1/4 list. 13 1/6 pien., na Luty 13 1/2 list 13 5/12 pien., na Marzec 13 2/3 list. 13 7/12 pien., na Kwiecień 13 11/12 list. i pien., na Maj 14 1/6 list. 14 1/12 pien., na Czerwiec 14 5/12 list. 14 1/3 pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 8. Stycznia.

Pszenica 50—58 tal.
Żyto na Styczeń i Styczeń Luty 35 5/8—1/2 tal., tal., na wiosnę 36 3/8—1/4 tal., na Maj Czerwiec 36 3/4 tal., na Czerwiec Lipiec 38 tal.
Jęczmień wielki i mały 30—34 tal.
Groch do gotowania 37—48 tal.
Groch na pastwę 37—48 tal.
Olój rzepiowy na Styczeń 11 1/4—5/24 tal., na Kwiecień Maj 11 7/24—5/24—1/4 tal., na Wrzesień Paźdz. 11 1/2 tal.
Olój lniany 13 2/3 tal.
Okowita na Styczeń i Styczeń Luty 14 1/3—7/24 tal., na Luty Marzec 14 5/12—3/8 tal., na Kwiecień Maj 14 7/8—5/6 tal., na Maj Czerwiec 15 1/8 do 1/12 tal., na Czerwiec Lipiec 15 5/12 tal., na

siłą Najwyższego, gdy zaś zabrzmi hasło wojenne, słuchajcie głosu króla waszego i własnego uczucia wołającego do was: »za honor ojczyzny«. Szczęście towarzyszy mężnemu. Cieszymy się, że wkrótce odwiedzimy rozmaite oddziały wojsk, mające obecnie tworzyć całość, starać się zaś będziemy, aby wszelkimi sposobami obozowe życie wasze ułatwić.

Gottorp, 2. Stycznia 1864 r.

Chrystyan.

Kronika miejscowa.

Poznań, 9. Stycznia. — W d. 6. b. m. odbyła się rewizja w pomieszkaniu p. Przystanowskiego. Syna jego aresztowano, ale wkrótce go wypuszczono. Onegdaj przywieziono tu pod eskortą wojskową na policją p. Drwęskiego, syna p. Edmunda, ze Starkówca pod Srodą, ale i tego wypuszczono. Aresztowanie jego niebyło polityczne, tylko dotyczyło się służby wojskowej.

— Pułkownik rosyjski Wejmarn wyjechał ztąd za urlopem, jak pi-sze kolońska gaz. Spodziewanym jest w Poznaniu radzca stanu rosyjski Peterson, który ma się tu obznajmić z procedurą regulacyjną stosunki włościańskie i znieść się z urzędnikami przy jeneralnej komisji, czyliby niechcieli przejść w służbę rosyjską. Warunek jest znajomość języka polskiego.

Trzemeszno, 2 Stycznia. — Dzis o 1 godzinie po północy nagłą śmiercią zakończył życie powiatowy fizyk dr. Unger. Długoletnia praca, niezmordowana pilność i gorliwa troskliwość, około chorych bez względu na stan i majątek zjednały mu prawdziwy szacunek; ubodzy stracili jakmużnika i opiekuna; zgasły lekarz trwał i piękne w Trzemesznie zapewnił sobie wspomnienie.

D. P.

Przy ukończeniu Gazety doszła nas następująca depesza:

Berlin, 9. Stycznia. — Na posiedzeniu wczorajszem wieczornem komisji budżetowej, rząd zaprzeczał z energią prawa izbie kontrolowania majątku państwa, którym król jako reprezentant państwa administruje; konstytucya nie zna żadnej kontroli. Komisya postanowiła, aby izba wezwała rząd do specjalnego wykazu skarb państwa, a dopóki to nie nastąpi odmówić skwitowania rachunków za lat 1859, 1860 i 1861

Przybyli do Poznania dnia 8. Stycznia.

POD CZARNYM OREEM: Harmel z Leśniewa, Niemczewska z Targowejórki, Jockisch z Czerleina, Wągrowiecki z Szczytnik, Urbanowski z Turostowa, Swinarski z Budziejewa.

HOTEL PARYSKI: Wiznorowicz z Gniezna, Jaworski z Goczałkowa, Prądzyński z Stawia, Skórczewski z Wysoki, Cegielski z Wódek.

KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Jaffe z Gniezna, Kuttner z Wrześni, Fraenkel z Leszna, Raphael z Lwówka.

POD TRZEMA LILIAMI: Gadomski z Golimowa, W MIESZKANIU PRYWATNEM: Knechtel z Wielkiego, św. Marcin 19.

Z dnia 9. Stycznia.

BAZAR: Dr. Swiderski z Sremu, Moraczewski z Naramowic, Niezychowski z Żylle, Kar- śnicki z Mchów.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Stobwasser z w. Lutowa, Arnstädt, Frank, Seckelsohn, Heidemann, Raphael, Lindner, Landsberger, Meyer i Michelsohn z Berlina, Schaller z Paryża, Janecki z Szczecina, Lesser z Lipska, Schmidt z Limbach.

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Bertog i Kraemer z Magdeburga, Winterfeld z Monachium, Kunze z Lipska, Raphaeli i Degen z Berlina.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Żychliński z Uzarzewa, v. Wallenberg z Hirschberga, Dr. Staerke z Berlina, Ilder z Krosien, Radoński z Gorzeza, Radoliński z Cerekwicy, Topiński z Russcina.

HOTEL DU NORD: Zakrzewski z Żabna, Zakrzewski z Targowejórki, Tiede z Szczecina, Jaraczewski z Sobiejuch, Hintsche z Dessau.

HOTEL BERLIŃSKI: Falk z Berlina, Samberger z Trzcianki, Hegner z Pleśzewa, Schö- dler z Międzyzgodu.

POD CZARNYM OREEM: Szanke z Trzemeszna, Makowski z Świętego.

HOTEL PARYSKI: Lichtwald z Bednar, Dr. Bendowski z Wschowy, Smolinski z Sukowa.

HOTEL KRUGA: Jakob z Warszawy.

Lipiec Sierpień 15 3/4 tal., na Sierpień Wrzesień 16 1/2—16 tal.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 7. Stycznia 1864.	Sto- pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie-rami.	gotowi-zną.
Pożyczka rządowa dobrowolna . . .	4 1/2	—	100
„ z roku 1859	4 1/2	—	104 1/8
„ z roku 1856	4 1/2	—	100
„ z roku 1853	4	—	94 1/2
Oblig. długu skarbowego	3 1/2	—	87 1/4
dito Marchii Elektoralnej i Nowej .	3 1/2	—	88
dito miasta Berlina	4 1/2	—	100 1/8
dito „	3 1/2	—	87
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 1/2	—	88 1/4
dito „ „	4	—	99
dito Pruss Wschodnich	3 1/2	—	84 1/4
dito Pomorskie	3 1/2	—	87 3/4
dito „ „	4 1/4	—	99
dito W. X. Poznańskiego	4	—	103
dito W. X. Poznańskiego	3 1/2	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe)	4	—	93 1/2
dito Szląskie	3 1/2	—	—
dito Pruss Zachodnich	3 1/2	—	84
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	93
Obligacje miejskie II. Em. Pozn. . .	4	—	—
Obligacje prowincyalne Poznańskie .	5	—	—
Papiery banku prow. Poznańskiego .	—	—	94
Louisdory	—	—	110 1/8
Akeye kolei żelazn. Starogr. Pozna. .	4	—	97 1/4